

EUROOPA ÜHENDUSTE KOMISJON

Brüssel 6.11.2007
KOM(2007) 681 lõplik

KOMISJONI ARUANNE

Nõukogu 13. juuni 2002. aasta terrorismivastase võitluse raamotsuse artiklil 11 põhinev

{SEK(2007) 1463}

KOMISJONI ARUANNE

Nõukogu 13. juuni 2002. aasta terrorismivastase võitluse raamotsuse artiklil 11 põhinev

SISUKORD

1.	TAUST.....	3
1.1.	Nõukogu 13. juuni 2002. aasta raamotsus terrorismivastase võitluse kohta.....	3
1.2.	Esimene aruanne	3
1.3.	Käesolev aruanne	3
2.	RAAMOTSUSE HINDAMISE MEETOD JA KRITEERIUMID	4
3.	HINDAMINE.....	4
3.1.	Esmakordselt hinnatavad liikmesriigid.....	4
3.2.	Teist korda hinnatavad liikmesriigid.....	6
4.	JÄRELDUSED	9

1. TAUST

1.1. Nõukogu 13. juuni 2002. aasta raamotsus terrorismivastase võitluse kohta

Nõukogu 13. juuni 2002. aasta raamotsus terrorismivastase võitluse kohta¹ (edaspidi „raamotsus”) on peamine terrorismivastase võitluse vahend.

Raamotsusega ühtlustatakse terroriaktide mõistet kõigis liikmesriikides ja tagatakse, et liikmesriigid näevad selliseid õigusrikkumisi toime pannud või nende eest vastutavatele füüsilistele ja juriidilistele isikutele ette karistused ja sanktsioonid, mis vastavad selliste õigusrikkumiste raskusele. Sellega kehtestatakse jurisdiktsiooni käsitlevad normid, et tagada terroriaktide tõhus uurimine ning võetakse vastu erimeetmed terroriaktide ohvrite kaitsetuse suhtes.

1.2. Esimene aruanne

Raamotsuse artikli 11 kohaselt peab komisjon koostama kirjaliku aruande meetmete kohta, mis liikmesriigid on kõnealuse dokumendi nõuete täitmiseks võtnud.

Kooskõlas nimetatud artikliga võeti 8. juunil 2004 vastu komisjoni aruanne² ja selle aruandega seonduv komisjoni talituste töödokument³.

Kuna komisjon ei olnud sel ajal saanud mingit teavet Luksemburgilt ja Madalmaadelt ega täpsemat teavet Kreekalt, olid hinnatavad liikmesriigid Austria, Belgia, Hispaania, Iirimaa, Itaalia, Portugal, Prantsusmaa, Rootsi, Saksamaa, Soome, Taani ja Ühendkuningriik.

25. ja 26. oktoobril 2004 võeti vastu nõukogu vastus komisjoni aruandele⁴ ja selles tehti järgmised ettepanekud:

- kutsuda neid liikmesriike, kes ei ole veel oma õigusakte raamotsusega täies ulatuses vastavusse viinud, tegema seda võimalikult kiiresti ning teatama oma edusammudest;
- kutsuda asjaomaseid liikmesriike üles edastama lisateavet, nagu komisjoni aruandes soovitud;
- kutsuda uusi liikmesriike üles edastama teavet raamotsuse rakendamise kohta.

Nimetatud teabe nõukogule ja komisjonile esitamise tähtaeg oli 31. detsember 2004.

1.3. Käesolev aruanne

Kõik liikmesriigid teavitasid komisjoni tähtaegselt 31. detsembriks 2006. Käesolevas aruandes hinnatakse edusamme, mis on saavutatud komisjonile nimetatud tähtjaks edastatud õigusaktide ülevõtmisel.⁵ Samuti on selles aruandes võetud arvesse kogu teavet raamotsuse rakendamise kohta, mis esitati komisjonile pärast esimese aruande läbitöötamist, sealhulgas mõne liikmesriigi arvamusi rakendamise ulatuse kohta liikmesriigis ja esimese aruande

---

1 EÜT L164, 22.6.2002, lk 3.

2 Komisjoni aruanne, mis põhineb nõukogu 13. juuni 2002. aasta raamotsuse (terrorismivastase võitluse kohta) artiklil 11, K(2004)409 lõplik, 8.6.2004.

3 Komisjoni talituste töödokumendi lisa komisjoni aruandele, mis põhineb nõukogu 13. juuni 2002. aasta raamotsuse (terrorismivastase võitluse kohta) artiklil 11, SEC(2004) 688, 8.6.2004.

4 Nõukogu dokument 11687/2/04 REV 2 DROIPEN 40, 12.10.2004.

5 Välja arvatud asjakohaste õigusaktide muudatuste või eelnõude jõustumine või edusammud, millest komisjoni on eelnevalt teavitatud. Seega vaadeldakse aruandes 15. märtsil 2007 Eesti kriminaalkoodeksisse tehtud muudatuste jõustumist ja Küprose esindajatekojale heakskiitmiseks esitatud „2006. a eelnõu terrorismi ja seonduvate küsimuste kohta”.

hindamist. Kõnealuse aruandega seonduv komisjoni talituste töödokument sisaldab raamotsuse järgimiseks võetud siseriiklike meetmete üksikasjalikku analüüsi ning tabelit, milles vastavalt komisjonile esitatud teabele esitatakse riiklikud sätted, millega iga artikkel üle võetakse.

2. RAAMOTSUSE HINDAMISE MEETOD JA KRITEERIUMID

Käesoleva aruande puhul kohaldatavad hindamiskriteeriumid ei erine esimese aruande koostamisel järgitud ja selles kirjeldatud kriteeriumidest⁶.

Hindamise raamistik on põhiolemuselt sama kui esimeses hindamisaruandes⁷. Arvesse tuleb siiski võtta üht lisaasjaolu: praegust hindamist mõjutab eelmine hindamisaruanne. Käesolevas aruandes tehakse vahet juba hinnatud liikmesriikide ja esmakordselt hinnatavate liikmesriikide vahel. Varem hinnatud liikmesriike uuritakse eelmise aruande järelduste ja lisateabe põhjal, mille need riigid on esitanud. Esimest korda hinnatavate riikide puhul tuleb aga läbi viia täielik esmahindamine. Kuid ka sel juhul võetakse käesolevas hindamises arvesse esimeses aruandes esitatud raamotsuse sätete tõlgendusi ja tuginetakse nendele, viidates paljudel juhtudel esimesele aruandele.

Lisaks meenutab komisjon seoses raamotsuse artikli 1 lõikega 2, et terrorismivastaste meetmete kohaldamisel, näiteks õigusaktide rakendamisel, tuleb täielikult austada põhiõigusi ja õigusriigi põhimõtteid. Komisjon pöörab sellele asjaolule ka edaspidi erilist tähelepanu. Mida kindlamini on tagatud, et EL ja liikmesriigid austavad ELi seaduste rakendamisel põhiõigusi, seda paremad on ELi võimalused terrorismivastases võitluses oluliste edusammude saavutamisel.

3. HINDAMINE

3.1. Esmakordselt hinnatavad liikmesriigid

Siia rühma kuuluvad need liikmesriigid, kes olid ELi liikmed enne 1. maid 2004, kuid keda esimese aruande raames ei hinnatud (Kreeka, Luksemburg ja Madalmaad),⁸ ja kõik need riigid, kes ühinesid ELiga 1. mail 2004. Vaid mõned neist edastasid komisjonile õigeaegselt kõik nende rakendussätetega seonduvad tekstid. Tegelik hindamine ja selle põhjal tehtud järeldused tuginevad seega mõnikord mittetäielikule teabele. Kolmeteistkümne liikmesriigi esitatud teabe hindamise põhjal on raamotsuse rakendamise olukord järgmine:

Artikkel 1: Eesti, Kreeka, Läti, Madalmaad, Malta, Slovakkia, Tšehhi Vabariik ja Ungari olid artiklit 1 rakendanud õigesti selles mõttes, et nad on terroriakte käsitlenud kuritegude eraldiseisva kategooriana. Küpros tegeleb praegu oma õigusaktide muutmisega. Teiste liikmesriikide puhul tekitab terroriaktide määratlemine teatavaid probleeme: Luksemburg ei näe ette terroriaktide nimistut, Sloveenia kasutab vaid terroriaktide üldist mõistet, Leedul tundub täielik määratlus üldse puuduvat ja Poola määratleb ainult terroristliku tahtluse. Lisaks

---

6 Komisjoni aruanne, mis põhineb nõukogu 13. juuni 2002. aasta raamotsuse (terrorismivastase võitluse kohta) artiklil 11, K(2004)409 lõplik, 8.6.2004, lk 4–5.

7 Komisjoni aruanne, mis põhineb nõukogu 13. juuni 2002. aasta raamotsuse (terrorismivastase võitluse kohta) artiklil 11, K(2004)409 lõplik, 8.6.2004, lk 4–5.

8 Vt „Komisjoni talituste töödokument – lisa komisjoni aruandele, mis põhineb nõukogu 13. juuni 2002. aasta raamotsuse (terrorismivastase võitluse kohta) artiklil 11” (SEC(2004) 688), lk 4, edaspidi viidatud kui esimene hindamisaruanne (komisjoni talituste töödokument). Luksemburg ja Madalmaad ei esitanud mingit teavet ning Kreeka piirdus vaid teatega, et raamotsus oli juba võetud siseriiklikku õigussüsteemi, ilma lisateavet või õigusnormide tekstide esitamata.

tundub, et Leedul, Poolal ja Sloveenial puudub säte, mis terroristliku tahtluse puhul seostaks tavalised õigusrikkumised terrorismi mõistega või liigitaks need terroriaktide hulka.

Artikkel 2: Eesti, Kreeka, Luksemburg, Madalmaad, Malta, Poola ja Slovakkia on seda artiklit rakendanud õigesti erisätete kaudu, mille kohaselt terrorirühmitustega seotud õigusrikkumised on karistatavad. Küprose eelnõu sisaldab samuti selliseid konkreetseid sätteid. Leedu rakendab segavalemit, kus kuritegelikke ühendusi käsitlevad üldsätted täiendavad terrorirühmitusi käsitleva sätte piiratud ulatust. Siiski näib, et nimetatud säte ei hõlma terrorirühmituse juhtimist. Samuti ei ole Ungaris terrorirühmituse juhtimine määratletud kuriteona. Tšehhi Vabariigis ei ole terrorirühmituste ning nende tegevuses osalemise või nende juhtimise mõiste konkreetsetl kuriteona määratletud, kuid terroriaktidele kaasaaitamine on. Lätis on kuriteona määratletud terrorirühmituse juhtimine, samas kui rühmituse tegevuses osalemine näib olevat karistatav vaid konkreetsete terroriaktide sooritamise seostamise korral. Mõlemad riigid tuginevad siiski ka üldsätetele, mille kohaselt kuritegelikku või organiseeritud rühmitusse kuulumine on ebaseaduslik. Sarnaselt ei hõlma Sloveenia seadused ühtki terrorirühmitusi käsitlevat erisätet – selle seaduse kohaselt kuuluks selline mõiste „kuritegeliku ühenduse” laiemas mõistes alla.

Artikkel 3: Vaid Kreeka, Madalmaad ja Malta on seda terroristliku tegevusega seotud õigusrikkumisi käsitlevat artiklit täielikult rakendanud – Küpros tegeleb jätkuvalt oma õigusaktide muutmisega. Ülejäänud liikmesriigid suudavad mõnel juhul samade tulemusteni jõuda, käsitledes nimetatud õigusrikkumisi terrorirühmitusega koostöö tegemise või konkreetsetes terrorismiaktides osalemisena, täites osaliselt selle artikli kohaseid kohustusi.

Artikkel 4: Eesti, Kreeka, Leedu, Läti, Madalmaad, Malta, Poola, Slovakkia, Sloveenia, Tšehhi Vabariik ja Ungari on oma kriminaalõigussüsteemides viidanud üldeeskirjadele seoses õigusrikkumises osalemise ja õigusrikkumise katsetega, mis pärast võib nende õigusakte lugeda nimetatud artikliga kaudselt vastavuses olevaks. Eesti, Leedu, Malta, Tšehhi Vabariik ja Ungari on lisaks vastu võtnud terrorismi käsitlevad erisätted. Küprose kavandatavad muudatused loovad vajaliku seose õigusrikkumisest osavõttu ja õigusrikkumise katseid käsitlevate üldeeskirjade ja terroristliku tahtluse vahel.

Artikkel 5: Kuigi ainult Küprose õigusaktide kavandatavates muudatustes viidatakse selgesõnaliselt väljaandmisele terroriaktide eest, suudavad siiski kõik liikmesriigid täita lõike 1 tingimusi, mille kohaselt peavad liikmesriigid tagama, et artiklites 1–4 nimetatud õigusrikkumiste eest karistatakse tõhusate, proportsionaalsete ja hoiatavate kriminaalkaristustega, mis võivad hõlmata õigusrikkumise toimepanija väljaandmist. Eesti, Kreeka, Luksemburg, Madalmaad, Malta, Poola ja Ungari on lõiget 2 rakendanud õigesti – Küprose seaduseelnõu vastab samuti nõuetele, samas kui teised hinnatavad liikmesriigid ei ole kasutusele võtnud maksimaalse karistuse erisätteid ega kindlaks määranud samaväärseid tavapäraseid õigusrikkumisi, mis võimaldaksid karistusi võrrelda ja seega rakendamist hinnata. Mis puutub lõikesse 3 ja terrorirühmitusse kuulumisse, on kõik liikmesriigid peale Sloveenia sätet vajalikul määral juba rakendanud või rakendamas. Terrorirühmituse juhtimise puhul on suurem osa liikmesriike seda sätet õigesti rakendanud. Sloveenia ja Ungari ei ole aga kinni pidanud nõutud miinimumkaristustest ning Kreeka ja Poola on valinud korra, mis ei välista kuni viieteistkümnepa aasta pikkuse vabadusekaotuse määramist, kuid samas ka ei taga seda.

Artikkel 6: Vaid Kreekal, Luksemburgil ja Ungaril on eeskirjad kergendavate asjaolude kohta karistuste puhul, mis on määratud terrorismikuritegude eest, ning mis kattuvad mõnes osas nimetatud artikli eriasjaoludega. Küpros saab sellised eeskirjad pärast seadusandliku menetluse lõpuleviimist. Eesti, Leedu, Läti, Poola, Slovakkia, Sloveenia ja Tšehhi Vabariik on viidanud kergendavaid asjaolusid hõlmavatele üldisematele eeskirjadele, samas kui

ülejäanud asjaomased liikmesriigid ei ole esitanud mingeid õigusakte selle vabatahtliku sätte rakendamise kohta.

Artikkel 7: Läti, Slovakkia ja Tšehhi Vabariik ei ole ette näinud juriidiliste isikute vastutust terroriaktide eest, mis on sätestatud lõikes 1, ja Luksemburg ei ole edastanud asjakohaseid sätteid. Teised hinnatavad liikmesriigid on lõiget 1 õigesti rakendanud. Nende sätted on sageli ulatuslikumad kui raamotsuses ette nähtud miinimumtase, st need liikmesriigid on kehtestanud kas rohkem kui ühe kriteeriumi või säilitanud laiemad kriteeriumid. Vaid Kreeka, Leedu, Malta, Poola, Sloveenia ja Ungari on kehtestanud eeskirjad lõike 2 selgesõnaliseks rakendamiseks, mille kohaselt võib juriidilist isikut vastutusele võtta ka puuduliku järelevalve või kontrolli tagajärjel. Mõnes teises liikmesriigis on kõnealune lõige kaetud üldisema sõnastusega. Eesti, Küpros, Leedu, Läti, Madalmaad ja Sloveenia on lõiget 3 rakendanud, tagades et juriidiliste isikute vastutus ei välista kriminaalmenetlust füüsiliste isikute suhtes, kes on õigusrikkumise toimepanijad.

Artikkel 8: Kõik liikmesriigid peale Luksemburgi, Slovakkia ja Tšehhi Vabariigi esitasid õigusakti või õigusakti eelnõu, millega sätestatakse juriidiliste isikute karistused ja täidetakse artikli 8 miinimumnõue kehtestada kriminaalõiguslikud ja muud trahvid. Läti puhul takistab artikli 8 rakendamist aga artikli 7 nõuetele mittevastav ülevõtmine. Enamik liikmesriike kohaldavad ka kõiki või mõningaid selles sättes loetletud valikulisi karistusi ja mõned näevad ette raamotsuses nimetatud lisakaristused.

Artikkel 9: Eeldatavasti suudavad kõik liikmesriigid oma õigusaktides nimetatud artiklit arvesse võtta seoses territoriaalsuse põhimõtte kohaldamisega vastavalt artikli 9 lõike 1 punktile a, artikli 9 lõike 1 punktile b ja artikli 9 lõikele 4. Ekstraterritoriaalse jurisdiktsiooniga seoses on enamikul liikmesriikidel eeskirjad olemas või koostamisel, mis vähemalt osaliselt katavad artikli 9 lõike 1 punktides c ja e kehtestatud isiku aktiivsuse ja isiku passiivsuse põhimõtteid. Artikli 9 lõike 1 punkti d on selgelt üle võtnud vaid Malta. Madalmaad ja Sloveenia viitasid eeskirjadele, mis osaliselt katavad nimetatud lõiget. Artikli 9 lõiget 3 on selgelt rakendanud Eesti, Luksemburg, Madalmaad, Malta, Slovakkia ja Sloveenia. Üldise jurisdiktsiooni punktide põhjal saab eeldada, et Kreeka, Leedu, Poola, Slovakkia ja Sloveenia õigusaktid ning Küprose eelnõu võimaldavad nendel liikmesriikidel järgida vähemalt osaliselt lõikeid 1 ja 3, isegi kui selgesõnaline rakendamine puudub. Kuigi Leedu on osaliselt üle võtnud artikli 9 lõike 2, ei ole ükski teine liikmesriik oma riigi õigusaktidesse kaasanud kriteeriume selles sättes osutatud positiivsete kohtualluvuskonfliktide lahendamiseks.

Artikkel 10: Kuigi ainult Eesti, Poola ja Slovakkia viitasid eriartiklitele, millega kehtestatakse *ex officio* vastutusele võtmise põhimõtte, näib tõenäoline, et terroriakte käsitletakse uurimise ja vastutusele võtmise mõistes kõigis liikmesriikides avalike õigusrikkumistena. Ainult Eesti ja Sloveenia esitasid konkreetsed sätted seoses abi osutamisega ohvrite perekondadele, millele lõige 2 viitab.

3.2. Teist korda hinnatavad liikmesriigid

Artikkel 1: Esimesest hindamisaruandest järeldus, et Austria, Belgia, Hispaania, Portugal, Prantsusmaa, Rootsi, Soome ja Taani olid artiklit 1 rakendanud õigesti selles mõttes, et nad olid terroriakte käsitleanud kuritegude eraldiseisva kategooriana. Irimaal oli õigusaktide vastavasisuline muutmine käimas. Aruandes väideti, et Itaalia ja Ühendkuningriik olid sätestanud vaid piiratud arvu konkreetseid terroriakte ja liigitanud terroristliku tahtlusega tavalised õigusrikkumised kas raskendava asjaoluna (Itaalias) või kohaldanud terrorismi

üldmõistet (Ühendkuningriik). Aruandest järelalus, et Saksa õigusaktis ei järgitud raamotsuse artiklit 1.⁹

Liikmesriikide esitatud lisateave võimaldab komisjonil kindlaks teha artikli 1 järgimise kõrgemal tasemel. Siiski ei hajuta ükski esitatud märkus aruandes esitatud komisjoni kahtlusi täielikult. Ainult Iiri sätted – mis on vahepeal jõustunud – kinnitavad, et Iirimaa õigussüsteem on artikliga 1 kooskõlas.

Artikkel 2: Esimesest hindamisaruandest järelalus, et enamikul liikmesriikidest oli õigusakt olemas või koostamisel, milles käsitletakse eraldi terrorirühmitustega seotud terroriakte. Vaid Taanis ja Rootsis ei käsitletud eraldi terrorirühmituste juhtimist või nendes osalemist, kuigi teatavatel juhtudel võidakse sel moel käituvaid isikuid ikkagi karistada kui olulisele terroriaktile peamisi või kaudseid kaasaitajaid.¹⁰

Komisjon soovib selgitada, et kuigi Rootsis ei käsitleta eraldi kuriteona terrorirühmituste juhtimist või nendes osalemist, võib nii terrorirühmituse juhte kui ka rühmituse liikmeid vastutusele võtta õigusrikkumise katset, ettevalmistamist, kuritegelikke kokkuleppeid ja nendes osalemist reguleerivate sätete alusel. Taani puhul leiab komisjon, et pigem Taani eriotstarbeline terrorirühmituste abistamist käsitlev õigusakt kui selle osalemist käsitlevad üldsätted võivad samuti katta kõik artikli 2 lõikes 2 loetletud käitumisviisid. Eraldi süüdimõistmisvõimaluse puudumine terrorirühmitusega koostöö tegemise eest Rootsis ja terrorirühmituse juhtimise eest nii Rootsis kui Taanis ei välista automaatselt, et raamotsuse eesmärkide saavutamine oleks võimatu, kuid võib negatiivselt mõjutada selle dokumendi süstemaatilist ja poliitilist eesmärki ning rakendamisselgust ja võib takistada asjaomaste sätete täielikku rakendamist. Seega tuleb märkida, et Rootsi ja Taani ei ole artiklit 2 täielikult rakendanud.

Artikkel 3: Selle sätte kohaselt peavad liikmesriigid teatavaid tegusid käsitlema terrorismiga seonduvate õigusrikkumistena. Esimesest hindamisest järelalus, et ainult Hispaania, Portugal, Prantsusmaa ja Soome omasid õigusakti, mis oli täielikult kooskõlas kõnealuses artiklis loetletud kohustustega. Iirimaa õigussüsteem peaks sellega kooskõla saavutama pärast uue õigusakti jõustumist. Ülejäänud liikmesriikide õigusaktid olid selle artikliga vaid osaliselt kooskõlas.¹¹

Austria, Itaalia ja Rootsi, samuti Belgia ja Taani on esitanud nimetatud sätte rakendamise kohta lisaselgitusi, kuid ainult Taani on suutnud näidata oma õigusaktide täielikku vastavust raamotsuse artiklile 3.

Artikkel 4: Esimesest aruandest järelalus,¹² et ainult mõnel liikmesriigil on artikli 4 rakendamiseks erisätteid, kuid üldeeskirjade kohaldamisel õigusrikkumises osalemise ja õigusrikkumise katsete puhul rakendab enamik liikmesriike kaudselt ka artiklit 4, eeldusel et eelnevaid artikleid on täielikult rakendatud. Jäävad siiski mõningad mured seoses „õigusrikkumise katse” rakendamisega Belgias, Prantsusmaal ja Portugalis.

Artikkel 5: Seoses raamotsuse artikli 5 lõikega 1 eeldati esimeses hindamisaruandes, et kõik liikmesriigid on võimelised vastama lõike 1 tingimustele, mille kohaselt peavad liikmesriigid tagama, et artiklites 1–4 nimetatud õigusrikkumiste eest karistatakse tõhusate,

---

9 Vt esimene hindamisaruanne (kokkuvõte), lk 7.

10 Vt esimene hindamisaruanne (kokkuvõte), lk 6.

11 Vt esimene hindamisaruanne (kokkuvõte), lk 6.

12 Vt „Komisjoni aruanne, mis põhineb nõukogu 13. juuni 2002. aasta raamotsuse (terrorismivastase võitluse kohta) artiklil 11”, (K 2004 409 lõplik), lk 6 – edaspidi viidatud kui esimene hindamisaruanne (kokkuvõte).

proportsionaalsete ja hoiatavate kriminaalkaristustega, mis võivad hõlmata õigusrikkumise toimepanija väljaandmist.¹³

Austria, Belgia, Itaalia, Portugal, Prantsusmaa, Rootsi, Soome ja Taani on artikli 5 lõiget 3 õigesti rakendanud.¹⁴ Vaatamata liikmesriikide esitatud lisateabele ei saa seda ikka veel öelda Hispaania, Iirimaa, Saksamaa ja Ühendkuningriigi kohta.

Seoses lõikega 3, milles käsitletakse terrorirühmituse juhtimist, leiti esimeses hindamisaruandes, et Austria, Belgia, Iirimaa, Itaalia, Portugali, Saksamaa ja Ühendkuningriigi õigusaktid on raamotsusega juba kooskõlas või seda saavutamas. Prantsusmaa, Rootsi ja Taani õigussüsteemid on selle sättega vaid osaliselt kooskõlas. Hispaania õigusaktides järgiti nimetatud sätet seoses sellise terrorirühmituse juhtimisega, mis ainult ähvardab terroriakte toime panna.¹⁵ Praegu on Prantsusmaa õigusaktid selle artikliga täielikult kooskõlas.

Seoses osalemisega terrorirühmituse tegevuses väideti esimeses hindamisaruandes, et Austria, Belgia, Hispaania, Iirimaa, Portugal, Prantsusmaa, Soome ja Ühendkuningriik rakendasid seda sätet õigesti. Itaalia, Rootsi, Saksamaa ja Taani on selle aga osaliselt üle võtnud.¹⁶ Kahjuks ei esitanud ükski nimetatud riik lisateavet, et veenda komisjoni selle sätte täielikus järgimises.

Artikkel 6: Seoses artikliga 6 ei ole esitatud ühtki lisamärkust. Seega eeldatakse, et ainult Austria, Hispaania, Itaalia, Portugal, Prantsusmaa ja Saksamaa näevad ette selles artiklis toodud eriasjaolud ja teised riigid ei ole viidanud selle vabatahtliku sätte rakendamiseks võetavatele erimeetmetele.¹⁷

Artikkel 7: Esimesest hindamisaruandest järeldus, et Belgia, Iirimaa, Itaalia, Portugal, Prantsusmaa, Saksamaa, Soome ja Taani olid rakendanud või rakendavad õigusakte, mille alusel võib juriidilist isikut pidada vastutavaks raamotsuses loetletud õigusrikkumiste eest. Nendest liikmesriikidest esitasid vaid Iirimaa, Itaalia, Portugal ja Soome piisavalt teavet selle kohta, et lõige 2 oli samuti kaetud.¹⁸

Võttes arvesse uute esitatud sätete kohta edastatud uusi märkusi ja teavet, saab ka Austria ja Rootsi õigussüsteeme pidada kooskõlas olevaks artikli 7 lõikega 1. Seega ei ole vaid Hispaania ja Ühendkuningriik seda sätet veel rakendanud. Mis puutub raamotsuse artikli 7 lõikesse 2, on Austria, Belgia ja Taani esitanud lisateavet selle sätte järgimise kinnitamiseks.

Artikkel 8: Esimesest hindamisaruandest järeldus, et Belgia, Itaalia, Portugal, Prantsusmaa, Saksamaa, Soome ja Taani täitsid artikli 8 miinimumnõuet kehtestada juriidilistele isikutele kriminaalõiguslikud ja muud trahvid.¹⁹ Nüüd võib artikliga 8 vastavuses olevate liikmesriikide loetelusse lisada ka Austria ja Rootsi.

Artikkel 9: Esimeses hindamisaruandes eeldati, et kõigi liikmesriikide õigusaktid on kooskõlas artikli 9 lõike 1 punktidega a ja b ja lõikega 4, kuna territoriaalsus on kriminaaljurisdiktsiooni põhialus.²⁰ Austria, Belgia, Hispaania, Iirimaa, Itaalia, Portugalil, Prantsusmaal, Saksamaal, Soomes, Rootsil, Taanil ja Ühendkuningriigil on eeskirjad, mis

---

13 Vt esimene hindamisaruanne (kokkuvõte), lk 6.

14 Vt esimene hindamisaruanne (kokkuvõte), lk 6.

15 Vt esimene hindamisaruanne (komisjoni talituste töödokument), lk 22, 23.

16 Vt esimene hindamisaruanne (komisjoni talituste töödokument), lk 22, 23.

17 Vt esimene hindamisaruanne (kokkuvõte), lk 6.

18 Vt esimene hindamisaruanne (komisjoni talituste töödokument), lk 30.

19 Vt esimene hindamisaruanne (komisjoni talituste töödokument), lk 30.

20 Vt esimene hindamisaruanne (komisjoni talituste töödokument), lk 31.

erinevas ulatuses katavad artikli 9 lõike 1 punktis c sätestatud isiku aktiivsuse põhimõtte, kuigi mõned ei hõlmanud üldiselt elanikke (Itaalia, Prantsusmaa, Saksamaa ja Ühendkuningriik) või viitasid lisanõuetele nagu sellesse punkti kaasamata teo mõlemapoolselt süüteoaks tunnistamise nõue (Taani). Sama mainiti seoses artikli 9 lõike 1 punktis e sätestatud isiku passiivsuse põhimõttega, kuigi mõnel juhul on sätte ulatust vähendatud, viidates ainult kaitstud isikutele või ruumidele või nähes ette, et seaduserikkuja viibiks liikmesriigi territooriumil. Ainult viie liikmesriigi õigusaktid hõlmavad selgesõnaliselt Euroopa Liidu institutsioonide või organite vastu toime pandud süütegusid. Artikli 9 lõike 1 punkti d on selgesõnaliselt üle võtnud vaid Austria ja Iirimaa, kuigi siis tundus, et ka Itaalia, Portugal ja Soome olid selle sättega kooskõlas.²¹ Seoses artikli 9 lõikega 3 jõuti järeldusele, et Austria, Iirimaa, Itaalia, Portugal ja Saksamaa näevad selgesõnaliselt ette võimaluse esitada süüdistus seaduserikkujale, kes on terroriakti toime pannud välismaal ja keda ei saa välja anda.

Esitatud teabest selgub, et Belgia õigusaktid katavad ka artikli 9 lõike 1 punkti d ja artikli 9 lõike 3 ning Saksamaa õigusaktid on lisaks kooskõlas raamotsuse artikli 9 lõike 1 punktidega d ja e. Taani on viidanud oma kohustusele võtta isik vastutusele kõigil raamotsustes kehtestatud juhtudel. Rootsis kehtib terroriaktide kohta üldine jurisdiktsioon. Prantsusmaa muudatus artikli 9 lõike 3 rakendamiseks ei muutnud komisjoni eelnevat seisukohta selles küsimuses.

Artikli 9 lõikega 2 seonduv olukord ei ole alates esimese hindamisaruande koostamisest paranenud ning Iirimaa on jätkuvalt ainus liikmesriik, kes nimetatud sätte (kasvõi osaliselt) oma õigusemõistmisesse kriminaalasjades (terroriaktid) 2005. aastal üle võttis ja mis on nüüdseks jõustunud.

Artikkel 10: Esimese hindamise ajal oli vaid Austria esitanud piisavalt teavet, et näidata oma õigussüsteemi vastavust raamotsuse artikli 10 lõikele 1. Samas oli tõenäoline, et terroriakte käsitleti uurimise ja vastutusele võtmise mõistes avalike õigusrikkumistena kõigis liikmesriikides.²² Belgia, Prantsusmaa, Rootsi ja Taani märkused artikli 10 lõike 1 rakendamise kohta annavad täiendavat kinnitust komisjoni oletusele, et terroriaktide puhul kasutatakse kõigis liikmesriikides vastutuselevõtmist.

Artikli 10 lõike 2 puhul keskenduti esimeses hindamisaruandes meetmetele, mida võetakse abi osutamiseks ohvrite perekondadele, kuna ohvrite seisundit kriminaalmenetluses käsitleva nõukogu raamotsuse rakendamine²³ on iseseisva aruande teema. Austria, Belgia, Hispaania, Iirimaa, Itaalia, Prantsusmaa, Saksamaa ja Ühendkuningriik olid selles küsimuses esitanud eriteavet.²⁴ Vaid Portugal esitas täiendavaid üksikasju ohvrite perekondadele abi osutamise kohta.

4. JÄRELDUSED

Komisjon märgib, et enamik esmakordselt hinnatud liikmesriike on rakendanud raamotsuses loetletud põhisätteid rahuldavalt. Sellele vaatamata jäävad mõned olulised küsimused, mis on lahendamata. Liikmesriikide puhul, keda hinnati teist korda, tuvastas komisjon saadetud lisateabe põhjal nende vastavuse kõrgemal määral. Kuid enamik esimeses hindamisaruandes esitatud põhipuudusi on endiselt alles.

Komisjoni peamised mured on:

---

21 Vt esimene hindamisaruanne (komisjoni talituste töödokument), lk 34.

22 Vt esimene hindamisaruanne (kokkuvõte), lk 7.

23 EÜT L 82, 22.3.2001, lk 1.

24 Vt esimene hindamisaruanne (komisjoni talituste töödokument), lk 35.

- artikli 1 puudulik rakendamine Itaalias, Leedus, Luksemburgis, Poolas, Saksamaal, Sloveenias ja Ühendkuningriigis. See säte on üliolulise tähtsusega mitte ainult raamotsuses, vaid üldises terrorismivastases poliitikas. Terrorismi üldmääratlus on aluseks, millele tuginevad kõik ülejäänud raamotsuse sätted ja võimaldab kasutada korrakaitsealase koostöö õigusvahendeid;
- terrorirühmitustega seotud õigusrikkumiste eest karistamise ühtlustamist käsitleva artikli 5 lõike 3 puudulik rakendamine Itaalias, Rootsis, Saksamaal, Sloveenias, Taanis, Ungaris, sest see on samuti raamotsuse üks põhipunkte;
- artikli 7 puudulik rakendamine Hispaanias, Lätis, Slovakkias, Tšehhi Vabariigis ja Ühendkuningriigis. Juriidiliste isikute ühtlustatud kriminaalvastutus terrorismiaktide eest on terrorismivastases võitluses samuti üliolulise tähtsusega.

Eespool esitatut silmas pidades kutsub komisjon liikmesriike, kes veel seda teinud ei ole, raamotsust kiiresti ja täielikult oma riigi õigusesse üle võtma ja teavitama komisjoni viivitamata kõigist võetud meetmetest, esitades kehtivate haldus- või õigusnormide teksti.